

οὗτος τὸ μερίδιόν του. Ὁ μπάρμπα-Γιάννης ἦναγ-
χάσθη νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τὰ ἐννέα δερματοτύ-
ρια τὰ τέσσαρα.

Μόλις ἀπῆλθεν οὗτος, καὶ παρουσιάζεται ὁ μά-
στρο-Κωνσταντῆς ὁ Καλαφάτης, δανεισθεὶς ξένην
βάρκαν, διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ οὗτος νὰ ζητήσῃ τὸ μερί-
διόν του. Ὁ μπάρμπα-Γιάννης ὁ Εὐνιώτης συγ-
κατένευε νὰ τοῦ δώσῃ ἐκ τῶν πέντε, ὅπου τοῦ
ἔμειναν, τὰ δύο, διὰ νὰ κρατήσῃ καὶ αὐτὸς τρεῖς
τοῦλάχιστον διὰ τὸν κόπον του. Ἀλλ' ὁ μαστρο-
Κωνσταντῆς δὲν ἐταίριάζετο, φωνάζων καὶ λέγων
ὅτι ἀδικεῖ, ὅτι εἰς τοὺς ἄλλους ἔδωκεν ἀνὰ τέσ-
σαρα, καὶ ὅτι θὰ ὑπάρῃ νὰ τὸν καταγγείλῃ. Ὁ
μπάρμπα-Γιάννης ἐβιάσθη νὰ τοῦ δώσῃ τὰ τέσ-
σαρα, κρατήσας αὐτὸς ἕν διὰ τὸν ἑαυτὸν του.

Ὅταν περὶ ὅψιαν δέιλῃν ἔφθασε τέλος μὲ τὴν
βάρκαν του ὁ Δημήτριος ὁ Φτελιός, ὁ πορθημεὺς
τὸν ὅποιον εἶχε συμφωνήσῃ ὁ πραγματευτής, οἱ
τέσσαρες λεμβοῦχοι εἶχαν γείνῃ πρό πολλοῦ ἄφρα-
νοι. Ὁ Δημήτριος ὁ Φτελιός, μὲ τὸν γάντζον, μὲ
τὴν πράγγαν καὶ μὲ τὸ καμάκι, ἀφοῦ ἐπὶ πολ-
λὴν ὥραν ἀνεσκάλευσε τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης,
κατῶρθωσε καὶ ἀνέυρε τρεῖς ἐκ τῶν βυθισθέντων δερ-
ματοτυρίων, ὅσα ἀκριβῶς τοῦ ἔχρειάζοντο διὰ τὴν
συμφωνηθεῖσαν ἀμοιβήν του. Τὰ λοιπὰ, τὰ εἶχε
παρασύρῃ ἴσως ἡ θάλασσα, καὶ δὲν εὐρέθησαν.

Καὶ τοῦτο εὐλόγως συνέτεινε νὰ πιστευθῇ παρὰ
πολλοῖς ἡ φήμη, τὴν ὁποίαν εἶχε διαδώσει ἀπὸ
πρωίας ὁ ἐπιστάτης τῆς λίμνης — ὅτι τὰ δεκαοκτὼ
δερματοτύρια τὰ εἶχε καταπίει ὁ ἀφ᾽ αὐτοῦ τῆς θα-
λάσσης, ὅτι τὰ εἶχε ξεράσει τὸ μάτι τῆς λίμνης,
καὶ ὅτι οἱ ἐγγέλους τὰ κατέφαγαν.

Α. ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ἡ Μικρὰ Κόμησσα¹

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ Ε. Δ. ΡΟΪΔΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Δ'.

21 Σεπτεμβρίου.

Ὁ πύργος Μαλουὲ εἶναι βαρὺ οἰκοδόμημα τοῦ
παρελθόντος αἰῶνος οὐδὲν ἔχων τὸ ἄξιον περιε-
ργείας· ἀλλ' ἡ ἄγουσα εἰς αὐτὸν μακρὰ δενδρο-
στοιχία, ἡ εὐρεῖα αὐλὴ καὶ τὸ ὑψικέρμον δάσος
καθιστῶσι τὴν ὄψιν τῆς ἐπαύλεως ταύτης ὄντως ἀρ-
χοντικὴν. Ὁ γέρον μαρκήσιος καταβὰς νὰ μὲ ὑπο-
δεχθῇ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀνάβαθρον μ' ἔλαβεν ἐκ
τοῦ βραχίονος καὶ μὲ εἰσήγαγε διὰ μακροῦ δια-
δρόμου εἰς μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου ἐπελθούσης τῆς
ἐσπέρας ἐπεκράτει ἐντελὲς σχεδὸν σκότος. Ὑπὸ τὸ
διαλείπον φῶς τῆς ἐστίας διέκρινα ἀμυδρῶς περὶ
τοὺς εἰκοσι κυρίους καὶ κυρίας διεσκορπισμένους
κατὰ μικροὺς ὀμίλους. Χάρις εἰς τὸ εὐεργετικὸν
ἐκεῖνο ἡμέρωσ ἀπηλλάχην τῆς στενοχωρίας τῆς πρώ-

της παρουσιάσεως, τὴν ὁποίαν ἀνελογιζόμην μετὰ
τρόμου. Ἐγγιζούσης δὲ τῆς ὥρας τοῦ δεῖπνου, μό-
λις ἐπρόφθασεν ἡ μαρκησία νὰ μοι ἀποτείνῃ δι'
ἀσθενοῦς μέν, ἀλλὰ γλυκυτάτης φωνῆς, ὀλίγας τι-
νάς φιλόφρονας λέξεις, καὶ εὐθὺς ἔπειτα ἐστηρίχθη
εἰς τὸν βραχίονά μου, ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὸ
ἐστιατόριον.

Καθίσας παρὰ τῇ οἰκοδεσποίνῃ δὲν ἐβράδυνα νὰ
ἐννοήσω ἐκ τῶν προσηλουμένων ἐπ' ἐμὲ περιέργων
καὶ κατὰ τι εἰρωνικῶν βλεμμάτων τῶν δαιτυμόνων,
ὅτι τὰ χθεσινὰ μου κατορθώματα δὲν εἶχαν λησμο-
νηθῇ. Χαρακωμένος ἐν τούτοις ὀπίσθεν τῆς κοσμου-
σης τὸ κέντρον τῆς τραπέζης μεγίστης ἀνθοδέσμης
καὶ ὑποστηριζόμενος εἰς τὴν ἄμυνάν μου ὑπὸ τῆς
καλῆς μαρκησίας κατῶρθωσα νὰ ὑπομείνω τὴν σιω-
πηλὴν ταύτην ἔροδον ἀζημίως καὶ ἀταράχως. Ἡ
κυρία Μαλουὲ εἶναι μία ἐκ τῶν σπανίων ἐκείνων
γραιῶν, τὰς ὁποίας ἡ διαύγεια τοῦ πνεύματος καὶ
τῆς καρδίας ἐπροφύλαξεν ἀπὸ τῆς ἀπελπισίας ἐκεί-
νης, ἥτις καταλαμβάνει τὰς πλείστας γυναῖκας
κατὰ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος. Ἐκ τῶν θελήτρων
τῆς παρελθούσης νεότητος διέσωζεν ἕν μόνον· ἀλλὰ
μέγιστον, τὴν χάριν. Ἦτο μικρόσωμος, λεπτή,
ὠχροτάτη καὶ κατὰ πάντα δικαιολογοῦσα τὸν μαρκή-
σιον λέγοντα, ὅτι εἰς τὴν σύζυγόν του ὀλίγη ἀπέμεινε
πνοή, ἀλλὰ πνοή ἀγγέλου. Εἰς τὴν ἐνδυμασίαν τῆς
οὐδ' ἡ παραμικρὰ ἐφαίνετο ἀπόπειρα κομψότητος,
ἀλλ' ἀξιοθαύμαστος μόνον φιλοκαλία ἄνευ ἔχνους
φιλαρεσκείας, ἐντελὲς λήθη τῆς παρωχημένης νεό-
τητος καὶ γεροντικῆς τις αἰδημοσύνη, δι' ἧς ἐφαί-
νετο ζητούσα συγγνώμην ὅτι δὲν δύναται πλέον ν'
ἀρέσῃ. Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀξιολάτρευτος αὐτῇ μαρκη-
σία, ἥτις περιηγήθη ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην, ἀνέ-
γνωσε πᾶν βιβλίον καὶ γνωρίζει τοὺς Παρισίους ὡς
οὐδεὶς ἄλλος. Ἡ συνδιαλέξις ἡμῶν ὑπῆρξε ζωηρο-
τάτη καὶ ποικίλη, ὡς δύο διανοιῶν αἰτίνες συναν-
τώμεναι πρώτην φοράν ἄπτονται πάντων τῶν ζη-
τημάτων, ὅπως ταχύτερον σχετισθῶσι πρὸς ἀλλή-
λας, διασκεδαστικὴν εὐρίσκουσαι τὴν ἀντιλογίαν
καὶ ἡδυτάτην τὴν ὁμοφροσύνην.

Ἀφοῦ ἔπια τὸν καφὲν μετέβην εἰς τὴν αὐλὴν
μετὰ τῶν καπνίζόντων. Ἡ νύξ ἦτο ὠραία, ὁ δὲ
μαρκήσιος μὲ παρέσυρεν εἰς περίπατον ὑπὸ τὴν δην-
δροστοιχίαν, τῆς ὁποίας ἡ λεπτὴ ἄμμος ἐστιλβεν
ὡς ἀργυρόκονις ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης, εἰσδυ-
ούσας διὰ τοῦ φυλλώματος τῶν καστανεῶν. Ὁ οἰ-
κοδεσπότης μου, ὡς ἔλαβε τὸν κόπον νὰ μὲ εἰδοποι-
ήσῃ ὁ ἴδιος τὸ πρωί, δὲν ἤρκετο εἰς μόνας τὰς κυ-
νηγετικὰς ἀπολαύσεις, ἀλλ' ἠγάπα καὶ νὰ σκέπτε-
ται· αἱ δὲ ὀριμάσασαι εἰς τὴν μοναξίαν ιδέαι του
εἶχον ἐκ τούτου ἰδιάζον τὴν ἄρωμα πρωτοτυπίας.
Ἀδύνατον μοι ἦτο νὰ συμμερισθῶ αὐτὰς ἀνεπιου-
λάτως, ὡς οὐδ' οὗτος εὗρεν ἀνεπίληπτον τὸν ὀρι-
σμόν μου τῆς ἀριστοκρατίας, περὶ τῆς ὁποίας, προσ-
κληθεὶς ὑπ' αὐτοῦ νὰ εἶπω τὴν γνώμην μου ἐν πάσῃ
εἰλικρινείᾳ, ἀπεφάνθην ὅτι τεχνίτης ὢν θαυμάζω
αὐτὴν ὡς μεγαλοπρεπὲς ἱστορικὸν ἐρεπίον, τοῦ
ὁποίου τὰ συντρίμματα ἀπειλεῖ νὰ παρασύρῃ τὸ
ῥεῦμα τῆς ἐποχῆς Ἡ ἄδολος εἰλικρίνεια καὶ ἡ ἀμοι-
βαία ἡμῶν συμπάθεια καθίστανε τερπνοτάτην τὴν

συζήτησιν, τὴν ὁποίαν διέκοψεν αἶφνης, ἐνῶ ἐπεστρέφομεν εἰς τὸν πύργον, μέγας θύρυβος εὐθύμων κραυγῶν μετ' οὐ πολὺ δὲ διεκρίναμεν κάτωθεν τῆς ἀναβάθρας περὶ τοὺς δέκα μεταξὺ τῶν νεωτέρων δαιτυμόνων τοῦ μαρκησίου, ἀμιλλωμένους νὰ πηδήσωσι μέχρι τοῦ ὑπερκειμένου τῆς διπλῆς κλίμακος ἐξώστου ἄνευ τῆς βοήθειάς τῶν βαθυμίδων. Πλησιάζαντες ἀκόμη ἠδυνήθημεν νὰ διακρίνωμεν καὶ τὸ αἷτιον τῆς παραφόρου ταύτης γυμναστικῆς, ἥτοι λευκὴν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου ἐσθῆτα, προῖσταμένην τοῦ πηδητικοῦ ἀγῶνος καὶ μέλλουσαν πιθανῶς ν' ἀπονεύμῃ τὸ ἄθλον εἰς τὸν νικητὴν. Ἡ νέα γυνὴ (ἂν δὲν ἦτο νέα οὐδεὶς θὰ ἐπὶ τὰ τόσον ὑψηλὰ) ἐξέθετεν ἀφόβως τοὺς γυμνοὺς ὤμους τῆς εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς σελήνης καὶ τὴν δρόσον φθινοπωρινῆς νυκτός, κύπτουσα ἐπὶ τῶν κιγκλίδων ὅπως ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς διαγωνιζομένους ἀντικείμενόν τι δυσδιάκριτον μακρόθεν· ἦτο δὲ τοῦτο χάρτινον σιγαρέτον, λεπτόν τεχνούργημα τῶν ροδοχρόων αὐτῆς ὀνύχων. Τὸ θέαμα τοῦ ἀγῶνος ἦτο χαριέστατον, ἀλλὰ δὲν ἤρεσε, φαίνεται, εἰς τὸν μαρκήσιον, ψιθυρίσαντα μετὰ τινος εὐδιακριτοῦ δυσφορίας: «Πάλιν ἡ μικρὰ κόμησσα!»

Περὶ τὸν εἶναι ἴσως νὰ προσθέσω ὅτι ἡ μικρὰ κόμησσα, ἦτο αὐτὴ ἡ γαλανόπτερος κυνηγέτις μου, ἥτις μὲ ἀνεγνώρισε κ' ἐκείνη ὡς θέλεις ἰδεῖ. Καθ' ἣν στιγμὴν ἔφθανα μετὰ τοῦ κ. Μαλουέ τὴν κορυφὴν τῆς κλίμακος, κάτωθεν τῆς ὁποίας ἐξηκολούθουν πηδῶντες οἱ μνηστῆρες, ἡ μικρὰ κόμησσα, συσταλῆσα ἴσως ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ μαρκησίου καὶ θέλουσα νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὸν ἀγῶνα, μ' ἐνεχείρισεν ἀποτόμως τὸ σιγαρέτον λέγουσα: «Τὸ ἄθλον ἀνήκει εἰς τὰ χθεσινὰ σας πηδήματα, τὰ ὅποια οὐδεὶς τῶν κυρίων τούτων ὑπερέβη» καὶ ἔφυγεν ἀμέσως, ἀφοῦ κατώρθωσε διὰ τῆς αὐτῆς φράσεως νὰ προσβάλῃ καίριως τὸν τε νικητὴν καὶ τοὺς νικηθέντας.

Τοῦτο ὑπῆρξε τὸ τελευταῖον ἄξιον λόγου ἐπεισόδιον τῆς ἀξιομνημονεύτου ταύτης ἐσπέρας· εὐθύς δὲ μετὰ τὸ βίσιον, προφασισθεὶς ὀλίγον κάματον ἐζήτησα τὴν ἄδειαν ν' ἀποσυρθῶ καὶ ὠδηγήθην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μαρκησίου εἰς κομψὸν πλησίον τῆς βιβλιοθήκης κοιτῶνα. Ἀλλ' ὁ ἐπὶ πολὺν ἀκόμη ὥραν παραταθεὶς ἡχος τοῦ κλειδοκυμβάλου, τὸ κύλισμα τῶν ἀποσυρομένων ἀμαξῶν καὶ οἱ λοιποὶ θόρυβοι τοῦ πολιτισμοῦ κατέστησαν ἔτι ζωηρότερον τὸν πόθον τοῦ ἀπολωλότος ἐρημητηρίου μου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ε'.

26 Σεπτεμβρίου.

Τὴν ἐπιούσαν ὑπερεχάρην ἀνευρίσκων εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ πύργου τὰ ἐλλείποντα ἱστορικὰ ἔγγραφα, μετακομισθέντα ἐκεῖ ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Μονῆς ὡς πολυτιμώτατα εἰς τὴν οἰκογένειαν Μαλουέ. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν ὁ Βιλέλμος Μαλουέ μεσοῦντος τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος ἐπεσκεύασε τὴν ἐκκλησίαν καί, τῇ συναινέσει τῶν τεσσάρων αὐτοῦ υἱῶν Οὐγου, Φουλκωνος, Ἰωάννου καὶ Θωμᾶ, ἐθεμελίωσε Μονὴν Βενεδικτίνων, παραχωρήσας αὐτοῖς, ὅπως δέωνται ὑπὲρ σωτηρίας τῆς ψυχῆς του δικαίωμα δεκάτης ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὸ ἥμισυ τοῦ ἐρίου τῶν προβάτων, κηρίον ἐκ τῶν κυ-

φελῶν τοῦ ὄρους Ἀγ. Μιχαήλ, καὶ ἔπειτα τὸν ῥύακα, τὸν ἐρεϊκῶνα, τὸ δάσος καὶ τὸν μύλον, ὅστις περιγράφεται εἰς βαρβαρολατινικὴν διάλεκτον οἷος περίπου εἶναι καὶ σήμερον.

Ὁ χάρτης τῆς ιδρύσεως ἀνάγεται εἰς τὸ σωτήριον ἔτος 1145, ἐξ ἄλλων δὲ μεταγενεστέρων προκύπτει ὅτι ἡ Μονὴ τοῦ Ῥοζέλ ἐπροβιβάσθη κατὰ τὸν ἰγ' αἰῶνα εἰς εἶδος πατριαρχείου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξηρτῶντο τὰ ἀπανταχοῦ τῆς Νορμανδίας μοναστήρια Βενεδικτίνων· κατ' ἔτος δὲ συνήρχετο ἐκεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀρχιμανδρίτου γενικὴ συνέλευσις πάντων τῶν ἡγουμένων τῆς ἐπαρχίας. Εἰς τὰ συνέδρια ταῦτα ἐκανονίζετο μετὰ πολλῆς αὐστηρότητος καὶ ἀκριθείας, ὡς καταφαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν, ἡ πειθαρχία καὶ ἡ σωματικὴ καὶ πνευματικὴ διαίτα πάντων τῶν Νορμανδῶν βενεδικτίνων. Ἡ Μονὴ μου ἦτο λοιπὸν ἡ πρώτη τῆς μεγάλης ταύτης ἐπαρχίας, ἀνήκουσα εἰς τὸ ἐπισημότατον καὶ διὰ τῶν μεγίστων εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἐκδουλεύσεων δοξασθὲν τάγμα, πάντων δὲ τούτων εἶχον ἤδη προχείρους τὰς ἀποδείξεις, ὑπεραρκούσας ὅπως πείσωσι τὸν κ. ὑπουργόν, ὅτι ἦτο κατὰ πάντα ἀξία νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν ἱστορικῶν μνημείων.

Τὸ ἔργον μου ἐν τούτοις δὲν προῦχώρει μεθ' ὅσης ἐπεθύμουν ταχύτητος· καθότι ἀφ' ἐνός μὲν ἡ βιβλιοθήκη περιέχει πλὴν τῶν μοναστηριακῶν ἐγγράφων πλείστα ἄλλα ἀπασχολοῦντά με περίεργα βιβλία, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ πνέων ἐν τῷ πύργῳ κοσμικὸς ἀνεμοστρόβιλος διακόπτει πολλάκις τὴν ἡσυχίαν μου, τοῦτο δὲ πράττουσι πολλάκις ἐν πληρεστάτῃ ἀγνοίᾳ καὶ οἱ ἀγαθοὶ οἰκοδεσπόται. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου οὐδεμίαν ἔχοντες σαφῆ ἰδέαν τῆς ἐπιμόνου ἐνασχολήσεως, εἰς ἣν μόνην ἀρμόζει τὸ ὄνομα ἐργασίας, νομίζουνσι μίαν ἢ δύο ὥρας ἀναστροφῆς μετὰ βιβλίων τὸν ἀνώτατον ὅρον πνευματικοῦ κόπου, ἐν δύνανται νὰ ὑπομείνῃ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἡμεροφυκτίου. — «Ἐσο ἐλεύθερος, ἀνάβα εἰς τὸ ἐρημητήριόν σου νὰ ἐργασθῇς ἐν ἡσυχίᾳ» μοὶ λέγει πᾶσαν πρωίαν ὁ κ. Μαλουέ. Μετὰ μίαν ὅμως ὥραν ἰδοὺ αὐτὸς κράζων — «Λοιπὸν, ἐργάζομεθα; — Μάλιστα, τώρα ἤρχισα — «Τί λέγεις; ἐργάζεσαι ἀπὸ δύο σχεδὸν ὥρων. Κάμε ὅ,τι θέλεις, ἀλλὰ πρόσσεχε τὴν ὑγείαν σου. Ἡ σύζυγός μου εἶναι κάτω, ἀφοῦ τελειώσης ἐλπίζει νὰ σὲ ἰδῇ.» Ταῦτα εἰπὼν ἀναχωρεῖ εἰς τὸ κυνήγιον ἡ εἰς ἐκδρομὴν διὰ λέμβου, ἐγὼ δὲ ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῆς ιδέας ὅτι μὲ περιμένουσι καὶ βλέπων, ὅτι ἡ πρωία ἐχάθη, μεταβαίνω μετ' ὀλίγον εἰς ἐντάμωσιν τῆς κυρίας Μαλουέ, ἣν εὐρίσκω πραγματενομένην σπουδαῖα ζητήματα μετὰ τοῦ ἐφημερίου ἡ τοῦ ἀρχιμαγείρου. Μὲ περισπᾷ, τὴν ἐνοχλῶ, καὶ ἀμφοτέροι προσπαθοῦμεν νὰ κρύψωμεν ὑπὸ ἡδὺ μειδίαμα τὴν ἀμοιβαίαν στενοχωρίαν.

Τὸ πρῶτ' ἐξέρχομαι ἐφιππος μετὰ τοῦ μαρκησίου, ὅπως ἔχω εὐσχημον πρόφασιν νὰ παραιτηθῶ τῆς μετὰ τὸ πρόγευμα θορυβώδους ἵπποδρομίας, τὸ δὲ ἐσπέρας παίζω βίστ ἢ διαλέγομαι μετὰ τῶν κυρίων, τὰς ὁποίας προσπαθῶ νὰ πείσω ὅτι, καίτοι ὠκύπους, δὲν εἶμαι ἀγρίανθρωπος· καθότι ἀποστρέ-

φομαί πασαν ἐπίδειξιν πρωτοτυπίας, νομίζων μάλιστα ὅτι ἡ ὑπερβολὴ σοβαρότητος καὶ ἀκαμψίας ἐνώπιον τῶν γυναικῶν εἶναι ἀνάρμοστος εἰς τοὺς ἐξόχους καὶ γελοῖα εἰς τοὺς μικροὺς τεχνίτας.

Πλὴν τῶν φιλοξενουμένων ὑπὸ τοῦ μαρκησίου, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς εἶναι πάντοτε μέγας κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, συνέρχονται συνήθως εἰς τὸν πύργον καὶ τινες τῶν περιχώρων οἰκογένειαι. Αἱ καθημεριναὶ αὗται συναναστροφαὶ ἔχουσι ᾧ πρὸ πάντων σκοπὸν τὴν διασκέδασιν τῆς μονογενεοῦς θυγατρὸς τοῦ κ. Μαλουέ, διερχομένης οἰκογενειακῶς τὸ φθινόπωρον εἰς τὴν ἑπαυλιν. Ἡ κυρία αὕτη ἔχει καλλονὴν ἀγάλματος, διασκεδάζει μετ' ἀξιοπρεπείας βασιλίσσης καὶ κοινωνεῖ μετὰ τῶν θνητῶν διὰ λακωνικῶν φράσεων προφερομένων ταπεινῇ φωνῇ. Πρὸ δώδεκα ἔτων ἐνυμφεύθη Ἀγγλον διπλωμάτην, τὸν λόρδον Α**, οὗχ ἦττον αὐτῆς ὥραιον καὶ ἀτάραχον πλάσμα, ἀποτεῖνον εἰς αὐτὴν ἐκ διαλειμμάτων ἀγγλικὸν μονοσύλλαβον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀποκρίνεται αὕτη διὰ γαλλικοῦ μονοσυλλάβου· τρεῖς ἐν τούτοις μικροὶ λόρδοι ἀποδεικνύουσιν ὅτι αἱ μεταξὺ τῶν δύο ἔθνων σχέσεις δὲν εἶναι ὅσον φαίνονται ψυχραί.

Ἐτερον ὃχι ὀλιγώτερον ἀξιοπερίεργον ἀνδρόγυνον εἶναι τὸ καθ' ἐκάστην ἐρχόμενον ἐκ γειτονικοῦ πύργου. Ὁ σύζυγος κ. Βρεῦλλῆς εἶναι ἀρχαῖος σωματοφύλαξ τοῦ βασιλέως Καρόλου καὶ παιδικὸς φίλος τοῦ μαρκησίου, ἔχων τὸ περίεργον ἰδίωμα νὰ τονίζῃ ἐκάστην πάσης λέξεως συλλαβὴν, ὀμιλῶν μετὰ βραδύτητος, ἥτις φαίνεται εἰς τοὺς ἀκρατοὺς αὐτοῦ ἐξ ἐπιτηδεύσεως προερχομένη. Κατὰ τὰ λοιπὰ θὰ ἦτο ὄντως ἀξιάγαστος εὐπατρίδης, ἂν δὲν ἐβασανίζετο ἀκαταπαύστως ὑπὸ ἀκοιμήτου ζηλοτυπίας, καταβάλλων ὑπερανθρώπους καὶ ὅλως ματαιὰς προσπάθειας, ὅπως ἀποκρούσῃ τὴν ἀγωνίαν του, ἅμα πλησιάσῃ ἀνὴρ τὴν κυρίαν Βρεῦλλῆ, νέχνη καὶ εὐειδεστάτην γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἔκαμε τὴν ἀνοησίαν νὰ συζευχθῇ σχεδὸν ἐξηκοντούτης.

— Ἴδου ὁ κ. Βρεῦλλῆς, μοὶ εἶπεν ὁ μαρκήσιος παρουσιάζων μοι τὸ ζωηρὸν καὶ εὐερέθιστον γερόντιον, εἶναι ὁ καλλίτερός μου φίλος καὶ θὰ γείνη βεβαίως καὶ ἰδικός σου, ἐπιφυλαττόμενος ὅμως νὰ σὲ σφάξῃ, ἂν ἐργολαβήσῃς μετ' αὐτὴν τὴν γυναῖκα του.

— Διατί νὰ μὲ παρουσιάζῃς εἰς τὸν κύριον ὡς Νορμανδὸν Ὁθέλλον; ἀπεκρίθη ὁ κ. Βρεῦλλῆς, τονίζων τὰς λέξεις κατὰ τὴν συνήθειάν του καὶ μάτην προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ. Ὁ κύριος δύναται βεβαίως... ἔχει πλήρη ἄδειαν... νὰ συναναστραφῇ μετὰ τῆς συζύγου μου... ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ πρέποντος καὶ θεμιτοῦ... Ἀλλ' ἰδου ἡ κυρία Βρεῦλλῆ, εἰς ἣν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σῶς παρουσιάσω.

Ἐκπλαγείς ὅπως οὖν ἐκ τοῦ ἀλλοκότου ὕφους τῆς παρουσιάσεως καὶ ἐρμηνεύων κατὰ γράμμα τὴν δοθείσάν μοι πλήρη ἄδειαν, ἔσπευσα νὰ χρησιμοποίησω τὴν ἄδειαν ταύτην, καθίσας παρὰ τῇ κυρίᾳ Βρεῦλλῆ καὶ περιποιούμενος αὐτὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ πρέποντος καὶ θεμιτοῦ. Ἀλλ' ὁ σύζυγος κατεσχόπευεν ἡμᾶς μακρόθεν δι' ὀφθαλμῶν σπινθηροβόλων, ἐκάγχαζε θορυβωδῶς, ἐμόρφαζεν ἀλλοκότως καὶ ἐξήθρωνε τοὺς δακτύλους του μετὰ κροταλισμοῦ

ἀπαίσίου, μέχρις οὗ ὁ κ. Μαλουέ ἔτρεξε νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ ἐκείθεν, προσφέρον μοι χαρτίον βίστ καὶ ψιθυρίζων εἰς τὸ ὅτιον μου: — Τί ἰδέα σ' ἦλθε; Δὲν βλέπεις τὴν κατάστασιν τοῦ δυστυχοῦς Βρεῦλλῆ; Ὅσα σ' εἶπα περὶ τῆς ζηλείας τοῦ ἦσαν σπουδαῖα· αὕτη εἶναι ἡ μόνη ἀδυναμία τοῦ ἀξιόλογου τούτου ἀνθρώπου, τὴν ὁποίαν πάντες σεβόμεθα ἀπέχοντες νὰ πλησιάσωμεν τὴν γυναῖκά του. Κάμε καὶ σὺ τὸ ἴδιον, σὲ παρακαλῶ.

[Ἐπεται συνέχεια]

Ρ Ω Μ Η'

Ἡ Ῥώμη ἔχει τοῦτο τὸ μοναδικὸν πλεονέκτημα, ὅτι ἐν αὐτῇ ὑπάρχει τὸ ἀρχαιοτάτον σφίζμενον μνημόνευμα τῶν πρώτων χρόνων τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ νέα θρησκεία, πτωχὴ καὶ διωκομένη, οὐδαμῶς ἐσκέπτετο νὰ κατασκευάσῃ δι' ἑαυτὴν οἰκοδομήματα μεγαλοπρεπῆ, ἐξ ἐκείνων ἅτινα εἶναι προωρισμένα εἰς βίον αἰώνων. Ἀλλως δὲ καὶ ἡ ἀπλότης τῆς τότε λατρείας δὲν προσεφέρετο πρὸς τοιαύτας πολυτελείας. «Δὲν ἔχομεν οὔτε βωμοὺς οὔτε ναοὺς», ἔλεγεν εἰς ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων ἀπολογητῶν, ὁ Μινούκιος Φῆλιξ. Συνήρχοντο οἱ πρώτοι Χριστιανοὶ εἰς οἰκίας ἰδιωτικὰς καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἄλλοτε εἰς ἄλλην διὰ τὸν φόβον τῶν ἐχθρῶν των, καὶ ἂν βραδύτερον, κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀλεξάνδρου Σευήρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἱδρυσάν τινα προσευκτήρια, θὰ ἦσαν βεβαίως ταῦτα ἀπλουστάτα καὶ λιτότατα, ὡς ἐμπρέπει εἰς θρήσκευμα, ὃπερ ἦτο ἀνεκτὸν μόνον καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐλκύῃ πρὸς ἑαυτὸ τῆς δημοσίας ἀρχῆς τὴν προσοχήν. Τὰ προσευκτήρια ὅμως ταῦτα κατεστράφησαν πάντα ὑπὸ τοῦ Διοκλητιανοῦ. Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ θάπτωσι τοὺς νεκροὺς των καὶ ἤθελον νὰ τοὺς θάπτωσι μετὰ τῶν ἀδελφῶν των, ἔπρεπεν ἡ κοινότης νὰ ὑπάρχῃ ἡνωμένη καὶ μετὰ θάνατον ὅπως ἦτο καὶ ἐν τῇ ζωῇ. Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ἀρχὴ τῶν Κατακομβῶν. Πότε πρῶτον ἤρχισαν νὰ κάμνωσι χρῆσιν τῶν τοιούτων ὑπογείων τάφων; Τινὲς ἐξ αὐτῶν φαίνεται ὅτι ἀνέρχονται εἰς τὸν δεῦτερον αἰῶνα, πολλοὶ ἀνήκουσι βεβαίως εἰς τὸν τρίτον. Ὁ Ὁρὸσσης ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ Καλλίστου τοὺς τάφους τῶν παπῶν τοῦ τρίτου αἰῶνος καὶ εἶναι συγκινητικὴ ἡ ἀπλότης τῶν τάφων τούτων. Τὰ σώματα καλύπτει ἀπλοὺς καὶ ἀπείριστος λίθος, ἡ δὲ ἐπιτάφιος ἐπιγραφή οὔτε ἐγκώμια περιέχει οὔτε λύπην ἐκφράζει, ἀναγινώσκονται μόνον αἱ λέξεις: Ἀνέρωρως ἐπίσκοπος, Εὐτυχιανὸς ἐπίσκοπος. Ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Φαβιανοῦ μεταγενεστέρα χεῖρ προσέθηκε τὴν λέξιν μάρτυς. Ἡ ἀπλότης αὕτη κάμνει ἀλλοκότον ἀντίθεσιν πρὸς τὰ τόσα μεγαλοδᾶπανα μνημεῖα τῶν νεωτέρων παπῶν, τὰ ὅποια θαυμάζονται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ῥώμης.

Ἦρέπει τις νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς Κατακόμβας. Εἶναι